

Raadsvoorstel

Jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.		stuknr. B. en W.
2016	RA16.0095	B	2	16/760

Onderwerp:

Begroting 2017, inclusief meerjarenraming 2018-2020

Portefeuillehouder: J. Otter

Afdeling: Financiën & Belastingen	Team: Financieel Advies
A.S Berghuis / A.M. Bosma, telefoon (0591-68 92 85 / 0591-68 55 43)	

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

1. De oplossingsrichtingen vanuit de kadernota 2017 en de vertaling daarvan in het meerjarenperspectief vast te stellen
2. De oplossingsrichtingen en aanvullende voorstellen voor het begrotingstekort 2017 en volgende jaren en de vertaling daarvan in het meerjarenperspectief vast te stellen
3. De stortingen in en onttrekkingen uit de reserves in meerjarig perspectief vast te stellen (bijlage C)
4. De investeringskredieten voor de jaarschijf 2017 van in totaal € 28.518.675 vast te stellen (bijlage D)
5. Het tarief rioolrecht 2017 met gemiddeld € 3 te verlagen
6. Met ingang van 2017 vanuit het gesloten circuit van de budgetten Centrumvernieuwing Emmen een bedrag van € 950.000 ten gunste van de algemene middelen te brengen
7. De op basis van het FMP 2016 berekende aanvullende ruimte CvE (bovenop de hiervoor genoemde € 950.000) toe te voegen aan de reserves CvE en dus binnen het gesloten circuit CvE te houden
8. De begroting 2017 en meerjarenraming 2018-2020 vast te stellen
9. Het resultaat van de begroting 2017-2020 toe te voegen aan de Budgettaire Algemene Reserve

Samenvatting

Voor u ligt de begroting 2017 inclusief meerjarenraming 2018-2020. De begroting 2017 en de daarin opgenomen beleidskeuzes en -richtingen zijn voortgekomen uit de uitgangspunten en ontwikkelingen, zoals die beschreven zijn in de kadernota 2017.

De ontwikkelingen in de primitieve begroting alsmede de oplossingsrichtingen en aanvullende voorstellen voor het begrotingstekort 2017 hebben een effect op het resultaat in de kadernota 2017 en resulteren in een evenwichtige begroting en meerjarenraming. Om het materiële begrotingsevenwicht te bepalen wordt het saldo van de incidentele baten en lasten in mindering gebracht op het begrotingsresultaat.

<i>bedragen x €1.000)</i>	2017	2018	2019	2020
Resultaat meerjarenbegroting 2017	0	0	0	-143
Resultaat kadernota 2017	-7.921	-7.039	-5.036	-2.657
Oplossingsrichtingen kadernota 2017	5.494	4.656	3.534	2.676
Effecten mei circulaire 2016	15	2.107	1.823	1.093
Ontwikkelingen primitieve begroting 2017	714	367	272	414
Aanvullende voorstellen voor de begroting 2017	-693	-1.369	-2.002	-2.322
Oplossingsrichtingen voor het begrotingstekort 2017 ev.	2.646	1.381	1.409	1.809
Meerjarenresultaat begroting (na reservemutaties)	255	103	0	870

Bijlage(n): Begroting 2017 inclusief meerjarenraming 2018-2020

Stukken ter inzage: 1. Uitvoeringsinformatie 2017
2. Collegebesluit d.d. 4 oktober 2016 en de daarbij behorende stukken

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2016	RA16.0095	B 2	16/760

1 Aanleiding voor het voorstel

Hierbij bieden wij u de begroting 2017 inclusief meerjarenraming 2018-2020 (lees verder begroting 2017) ter vaststelling aan. De bijlagen worden, met uitzondering van de afkortingenlijst, uitsluitend digitaal aangeboden.

2 Argumentatie/beoogd effect

Begroting 2017

Basis voor de begroting 2017 is de kadernota 2017. Het financieel meerjarenperspectief, zoals gepresenteerd in de kadernota 2017 en geactualiseerd bij raadsbrief van 23 juni 2016 toont een begrotingstekort in meerjarig perspectief. In het proces van kadernota naar begroting zijn oplossingen voorgesteld om dit tekort om te buigen in een structureel evenwicht, welke zijn opgenomen in hoofdstuk 5 van de begroting: 'oplossingsrichtingen en aanvullende voorstellen'.

Oplossingsrichtingen vanuit de kadernota 2017

In de kadernota 2017 zijn oplossingsrichtingen gegeven voor het begrotingstekort. Op verzoek van de raad zijn deze oplossingsrichtingen expliciet in beeld gebracht in hoofdstuk 5 'oplossingsrichtingen en aanvullende voorstellen'. De raad heeft hierdoor de mogelijkheid de oplossingsrichtingen opnieuw te kunnen beoordelen.

Oplossingsrichtingen en aanvullende voorstellen voor het begrotingstekort 2017 ev.

In het proces van kadernota 2017 naar de begroting 2017 is gekeken hoe en waar we oplossingen kunnen vinden voor het resterende begrotingstekort.

Een visie op de keuzes en een toelichting op de afzonderlijke oplossingsrichtingen en aanvullende voorstellen zijn opgenomen in hoofdstuk 5 van de begroting: 'oplossingsrichtingen en aanvullende voorstellen'.

Investeringskredieten/Reservemutaties

In hoofdstuk 4 van de financiële begroting is een overzicht opgenomen van investeringskredieten die in 2017 gepland zijn en waar een bestedingsplan aan ten grondslag ligt. De raad wordt gevraagd deze investeringskredieten met de begroting 2017 vast te stellen. Na vaststelling geldt dat bestedingen passend binnen het bestedingsplan van de kredietaanvraag niet meer via een raadsbesluit (c.q. besluit begrotingswijzigingen) door de raad vastgesteld hoeven te worden.

In het BBV (Besluit begroting en verantwoording) staat dat de raad besluit tot mutaties in de reserves. Deze reservemutaties zijn in hoofdstuk 3 van de financiële begroting en bijlage C opgenomen in de begroting. Dit overzicht omvat alle reservemutaties van het begrotingsjaar 2017 per programma. Bij de reservemutaties wordt aangegeven welke activiteit hiermee wordt gefinancierd. De raad wordt gevraagd deze reservemutaties met de begroting 2017 vast te stellen.

Tarief rioolrecht

Tijdens de raadsbehandeling van de kadernota 2017 is de motie woonlasten aangenomen waarin wordt verzocht het geheel van de gemiddelde woonlasten per huishouden op het niveau van 2016 te houden. Aangezien de OZB met 1% is verhoogd, wordt voorgesteld om de riolheffing te verlagen tot het niveau van de stijging van de OZB. Op basis van een berekening voor een gemiddelde woning zal het tarief in 2017 met € 3 verlaagd worden.

Een verdere daling van het tarief willen wij op dit moment niet voorstellen. Dit omdat het hoogst onzeker is dat er in meerjarenperspectief lagere kosten riolering en afval zullen zijn. Dit zal in het eerste half jaar van 2017 worden bekeken op basis van een doorrekening GRP en meerjarenbegroting afval. Bij de kadernota 2018 kan dan een voldoende onderbouwd besluit inzake de tarieven worden genomen.

Gesloten circuit Centrumvernieuwing Emmen

Tot op heden vinden de geldstromen rondom Centrumvernieuwing Emmen plaats in een gesloten circuit. Dit betekent dat voor- en nadelen op budgetten CvE binnen CvE worden gehouden en er geen verrekening met de algemene middelen plaatsvindt.

Voorgesteld wordt om vanuit het gesloten circuit een bedrag van € 950.000 ten gunste van de algemene middelen te brengen. Dit is reeds in de voorliggende begroting verwerkt.

Op basis van het nieuwe FMP is uitgerekend dat er meer ruimte binnen CvE zit dan de genoemde € 950.000. Deze aanvullende ruimte wordt in de reserves CvE gestort. De aanvullende ruimte is als volgt weer te geven:

<u>Aanvullende ruimte o.b.v. nieuwe FMP 2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>
Toevoeging reserve Atalanta obv nieuwe FMP 2016	566	168	206	232
Toevoeging reserve voorfinanciering obv nieuwe FMP 2016	211	211	211	211
Berekende aanvullende ruimte o.b.v. nieuwe FMP	777	379	417	443

Inclusief deze stortingen zijn de meerjarige standen van de reserves CvE als volgt:

<u>Eindstanden reserves CvE per 31-12 (incl. toev. obv. Nieuwe FMP 2016)</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>
Reserve Atalanta	486	238	445	676
Reserve voorfinanciering	1.959	2.170	2.382	2.593
Eindstanden reserve CvE per 31-12	2.445	2.408	2.827	3.269

Dit is conform verwerkt in de begroting 2017.

3 Relatie met bestaand beleid/eerder genomen besluiten

RA 16.0055 Kadernota 2017, inclusief eerste bestuursrapportage 2016 en MPG. Uw raad heeft de kadernota 2017 vastgesteld. Daarnaast is uw raad per brief, kenmerk 16.046147 geïnformeerd over de uitkomsten meicirculaire 2016, invulling taakstelling en actuele prognoses.

4 Afstemming met externe partijen/communicatie

De begroting 2017 wordt op de website geplaatst en tijdens een persconferentie aan de lokale en regionale media toegelicht. De begroting 2017 wordt ter informatie aangeboden aan de EOP's, de verschillende adviesraden, de huisaccountant en de EMCO-groep. Naast plaatsing op de website, wordt de begroting voor de inwoners ter inzage aangeboden in de gemeentewinkels. Tevens is een exemplaar ter inzage beschikbaar in de openbare bibliotheken.

5 Financiële consequenties/voorgestelde dekking

Begrotingsresultaat 2017-2020

De meicirculaire, de ontwikkelingen in de begroting en de oplossingsrichtingen en aanvullende voorstellen voor het begrotingstekort 2017 ev. hebben een effect op het resultaat in de kadernota 2017 en resulteren in een evenwichtige begroting en meerjarenraming.

<u>bedragen x €1.000)</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>
Resultaat meerjarenbegroting 2017	0	0	0	-143
Resultaat kadernota 2017	-7.921	-7.039	-5.036	-2.657
Oplossingsrichtingen kadernota 2017	5.494	4.656	3.534	2.676
Effecten mei circulaire 2016	15	2.107	1.823	1.093
Ontwikkelingen primitieve begroting 2017	714	367	272	414
Aanvullende voorstellen voor de begroting 2017	-693	-1.369	-2.002	-2.322
Oplossingsrichtingen voor het begrotingstekort 2017 ev.	2.646	1.381	1.409	1.809
Meerjarenresultaat begroting (na reservemutaties)	255	103	0	870

Voorgesteld wordt om dit meerjarenresultaat toe te voegen aan de Budgettaire Algemene Reserve. De begroting 2017 moet structureel en reëel in evenwicht zijn, dit betekent dat op basis van bestaand beleid en het aanvaarden van nieuw beleid de structurele lasten volledig gedekt worden door structurele baten. Om het materiële evenwicht te bepalen wordt het saldo van de incidentele baten en lasten van de primitieve begroting en het saldo van de incidentele oplossingsrichtingen in mindering gebracht op het begrotingsresultaat. Onderstaand overzicht geeft het materieel evenwicht weer. De toezichthouder beoordeelt of het begrotingsjaar of uiterlijk de laatste jaarschijf van de meerjarenraming structureel en reëel in evenwicht is. Concluderend is er sprake van materieel evenwicht.

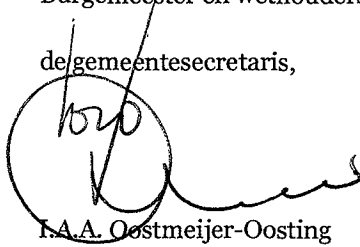
<i>bedragen x €1.000)</i>	2017	2018	2019	2020
Actueel meerjarenperspectief	255	103	0	870
Saldo incidentele baten/lasten begroting	-991	-1.394	-342	-550
Correctie structureel begrotingsresultaat	-230	-584	-1.100	-1.100
Materieel evenwicht in meerjarig perspectief	1.016	913	-758	320

Een concept-besluit is bijgevoegd.

Emmen, 4 oktober 2016.

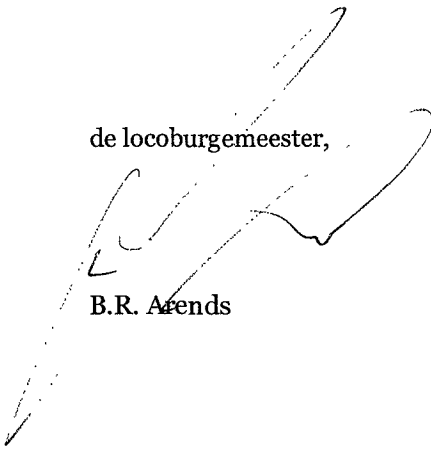
Burgemeester en wethouders van Emmen,

de gemeentesecretaris,

I.A.A. Oostmeijer-Oosting

de locoburgemeester,

B.R. Aënds

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2016	RA16.0095	B 2	16/760

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 oktober 2016, B&W nummer: 16/760;

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording;

besluit:

1. De oplossingsrichtingen vanuit de kadernota 2017 en de vertaling daarvan in het meerjarenperspectief vast te stellen
2. De oplossingsrichtingen en aanvullende voorstellen voor het begrotingstekort 2017 en volgende jaren en de vertaling daarvan in het meerjarenperspectief vast te stellen
3. De stortingen in en onttrekkingen uit de reserves in meerjarig perspectief vast te stellen (bijlage C)
4. De investeringskredieten voor de jaarschijf 2017 van in totaal € 28.518.675 vast te stellen (bijlage D)
5. Het tarief rioolrecht 2017 met gemiddeld € 3 te verlagen
6. Met ingang van 2017 vanuit het gesloten circuit van de budgetten Centrumvernieuwing Emmen een bedrag van € 950.000 ten gunste van de algemene middelen te brengen
7. De op basis van het FMP 2016 berekende aanvullende ruimte CvE (bovenop de hiervoor genoemde € 950.000) toe te voegen aan de reserves CvE en dus binnen het gesloten circuit CvE te houden
8. De begroting 2017 en meerjarenraming 2018-2020 vast te stellen
9. Het resultaat van de begroting 2017-2020 toe te voegen aan de Budgettaire Algemene Reserve

en besluit daaropvolgend, als resultante van de beraadslagingen en besluitvorming over de ter vergadering ingediende amendementen:

- 10.1. Het jaarlijkse beschikbare budget, op investeringsbasis, voor de "beleidsregel betreffende subsidie sportvoorzieningen (1/3 regeling) gemeente Emmen" op te hogen naar € 100.000,-;
- 10.2. De mogelijkheid tot inzet van de huidige "beleidsregel betreffende subsidie sportvoorzieningen (1/3 regeling) gemeente Emmen" uit te breiden met "investeringskosten voor groot correctief onderhoud";
- 10.3. De extra kosten voor 2017 te dekken vanuit het "Begrotingsresultaat 2017" en voor daaropvolgende jaren op te nemen in de reguliere begroting (amendement A 1 n, bijgevoegd);
11. Voor de uitvoering van de Emmense Agenda Toegankelijkheid in 2017 een bedrag ad. € 50.000,- te reserveren en dit bedrag te dekken uit de algemene middelen (amendement A 2, bijgevoegd);
- 12.1. De in programma 8 opgenomen subsidies voor geprivatiseerde sportaccommodaties voor het jaar 2017 ineens te verhogen naar € 15.000,- per jaar voor zwembaden en € 1.550,- per jaar voor sporthallen;
- 12.2. Ingaande 2018 de vastgestelde subsidies jaarlijks te indexeren;
- 12.3. De hogere lasten voor de exploitatiesubsidie voor 2017 € 11.402,71 te dekken uit het begrotingsresultaat;
- 12.4. De knelpuntenpot te verhogen naar € 100.000,- per jaar en de hiermee gepaard gaande lasten ten laste brengen van het begrotingsresultaat (amendement A3 n, bijgevoegd).

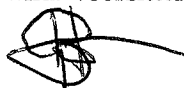
Vastgesteld in de openbare vergadering van 9 november 2016.

de griffier,

H.D. Werkman

de wnd. voorzitter,

G.J. Horstman

